

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci **žalobce: D. M.**, zast. Mgr. Julií Chocholovou, advokátkou se sídlem Královopolská 84, Brno, proti **žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravy,** se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2008, č. j. JMK 145983/2008, ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2009, č. j. 57 Ca 10/2009 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), kterým tento soud zamítl jeho žalobu podanou proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy (dále jen „žalovaný“), ze dne

22. 12. 2008, č. j. JMK 145983/2008. Uvedeným rozhodnutím žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř."), zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně"), ze dne 20. 10. 2008, č. j. ODSČ-71501/MI-08, a toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích"), a byla mu za něj uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců a dále povinnost uhradit náklady řízení.

Předmětného přestupku se stěžovatel podle rozhodnutí správního orgánu I. stupně dopustil tím, že dne 1. 7. 2008 kolem 14.20 hod. řídil motocykl tov. zn. BMW, (dále jen „motocykl"), v Brně po pozemní komunikaci ulice Líšeňské, kde byl zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR. Při kontrole bylo zjištěno, že není držitelem příslušného řidičského oprávnění. Uvedeným jednáním stěžovatel porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu").

Stěžovatel podává kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí.

Na úvod kasační stížnosti stěžovatel případ rekapituluje a cituje ustanovení relevantní pro posouzení věci. Následně namítá, že krajský soud vycházel při posuzování věci ze zrušeného právního předpisu, tj. ze zákona č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, kdy měl zřejmě na mysli vyhlášku Ministerstva vnitra o řidičských průkazech, která byla zrušena vyhláškou Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů. Stejně tak upozorňuje na nesprávný odkaz krajského soudu na § 29 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, který neřeší problematiku přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, ale přestupky na úseku zdravotnictví.

Stěžovatel dále uvádí, že vzhledem k charakteru správního práva a přestupků jako správních deliktů má za to, že žalovaný i krajský soud nesprávně při rozhodování vycházely z metodické příručky Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 8. 10. 2008, týkající se postupu státních zástupců ve věcech trestných činů v silniční dopravě, se kterou se navíc stěžovatel neměl možnost seznámit. Namítá, že žalovaný i krajský soud na stanovisko v příručce odkazují a ztotožňují se s ním, aniž by přinesly vlastní právní argumentaci a výklad právních norem odůvodňujících

jejich postup při hodnocení předmětného přestupku. V návaznosti na dané stěžovatel vysvětluje rozdíl mezi přestupkem podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích a trestného činu podle § 180d zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákon"), tj. trestného činu řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění. Rozdíl spatřuje nejen ve společenské škodlivosti, ale i ve formálních znacích skutkové podstaty. Zdůrazňuje, že skutková podstata předmětného přestupku spočívá v tom, že řidič je držitelem řidičského oprávnění k příslušné skupině, řídil však vozidlo jiné skupiny, k níž držitelem řidičského oprávnění není. V takovém případě však již znalost předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích prokázal. Trestným činem je pak řízení bez jakéhokoli řidičského oprávnění. V nyní posuzované věci stěžovatel řídil vozidlo, pro něž již dříve získal oprávnění k řízení, řidičské oprávnění však na základě sankce pozbyl. Ve světle uvedeného má za to, že svým jednáním nenaplnil skutkovou podstatu uvedeného přestupku. Za předmětný přestupek by mohl být sankcionován pouze v případě, kdy by pozbyl jen předmětnou skupinu řidičského oprávnění, ať už v důsledku odborné či zdravotní nezpůsobilosti, či ze zákona. Stěžovatel má za to, že naplnil pouze skutkovou podstatu uvedeného trestného činu, pro který však nebyl stíhán. Navíc podotýká, že podstata jeho deliktu tkví čistě v administrativní rovině a jeho jednání nedosahuje požadované společenské nebezpečnosti podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích.

Stěžovatel dále upozorňuje na spornost přestupku ve vazbě na obligatorní zákonný znak skutkové podstaty zavinění. Poukazuje přitom na právní vývoj postupu při pozbytí řidičského oprávnění v souvislosti s uložením trestu nebo sankce zákazu činnosti, kdy dřívější úprava s pozbytím řidičského oprávnění spojovala další speciální řízení, na základě něhož bylo oprávnění odnímáno. Za stávající právní úpravy již povinnost odevzdat řidičské oprávnění vyplývá ze zákona, stěžovatel však nebyl o této povinnosti poučen. Zároveň namítá, že skutečností, že byl na základě hovoru úředníkem příslušného úřadu ujištěn, že po skončení sankce zákazu činnosti může nadále motorové vozidlo řídit, se nikdo nezabýval. Má za to, že z těchto důvodů zásadu *ignorantia iuris neminem excusat (nocet)* nelze aplikovat.

Stěžovatel má rovněž za to, že vzhledem k tomu, že byl předmětný čin orgány činnými v trestním řízení označen jako nízce společensky nebezpečný, působí uložená sankce v rámci správně právní odpovědnosti zcela nepřiměřeně, když je fakticky totožná s trestem, který by mu za předmětné jednání hrozil.

Dále uvádí, že tvrzení krajského soudu, že v souzené věci bylo provedenými důkazy najisto prokázáno, že se stěžovatel svým jednáním předmětného přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích dopustil, je nepřezkoumatelné, neboť z něj není vůbec zřejmé, ze kterých provedených důkazů toto vyplývá a proč krajský soud považoval argumentaci stěžovatele za lichou a

kusou. Má za to, že to vyplývá pouze z odůvodnění judikátu Nejvyššího správního soudu v jiné věci, jenž byl v podstatné části bez dalšího přejat jako odůvodnění napadeného rozsudku.

Závěrem stěžovatel brojí proti názoru krajského soudu, že skutečnost, že bylo vedeno řízení jen pro některý ze spáchaných skutků, neznamená rozpor tohoto řízení s právními předpisy. Stěžovatel se domnívá, že pokud správní orgány vedly samostatné řízení o přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, přestože ve spise byly informace rovněž o spáchání dalšího přestupku, nepostupovaly v souladu s § 57 odst. 1 téhož zákona, ve kterém je kogentní příkaz projednávat přestupky téhož pachatele ve společném řízení. Postup správního orgánu je tak v rozporu se zákonem. Takové pochybení vždy směřuje k tíži účastníka řízení, neboť pro něj značí další nadbytečné zatížení. S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozsudku. K námitce, že se v případě přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) zákona o přestupcích jedná o zcela jinou skutkovou podstatu než u trestného činu podle § 180d trestního zákona, cituje žalovaný usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1529/2008, dostupné na www.nsoud.cz, v němž Nejvyšší soud uvedl, že skutkové podstaty předmětného přestupku a trestného činu jsou obsahově totožné, přičemž rozdíl mezi oběma delikty spáchanými v úmyslné formě spočívá jen ve stupni jejich nebezpečnosti pro společnost. Výklad zastávaný stěžovatelem tedy není správný. Vzhledem k tomu, že mezi předmětným přestupkem a trestným činem není formálního rozdílu a jediným rozdílem je materiální stránka věci, kdy v daném případě nebyla škodlivost shledána v intenzitě trestného činu, správní orgán jednání stěžovatele zcela správně podřadil pod skutkovou podstatu přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatele, že v jeho případě šlo o pouhé administrativní pochybení. V této souvislosti upozorňuje na to, že vrácení řidičského oprávnění stěžovatelovi není jen formálním administrativním úkonem, nýbrž výsledkem řízení, ve kterém by stěžovatel musel prokázat odbornou i zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel. Stěžovatel nesplnil zákonnou povinnost odevzdat řidičský průkaz podle § 113 zákona o silničním provozu.

Žalovaný nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatele, že se nikdo nezabýval zmiňovaným hovorem stěžovatele s úředníkem příslušného úřadu, kterým byl ujištěn, že nic nebrání tomu, aby vozidlo řídil. Jak žalovaný, tak krajský soud se touto námitkou zabývaly, přičemž ji označily za irelevantní. Žalovaný rovněž odmítá jakoukoli odpovědnost správního orgánu za to, že snad neměl stěžovatele poučit o tom, že je nutno řidičský průkaz při uložení trestu zákazu činnosti odevzdat. V prvé řadě podotýká, že tento trest byl uložen Okresním soudem Brno - venkov, nikoli správním orgánem, a dále, že tato povinnost bez dalšího vyplývá ze

zákona, resp. § 113 zákona o silničním provozu. Co se týká otázky nepřiměřenosti sankce za přestupek ve vztahu k trestům v řízení trestním, žalovaný uvádí, že posuzování této otázky není v jeho kompetenci, neboť správní orgány jsou zákonem vázány. Neztotožňuje se ani s tvrzením stěžovatele o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu, naopak má za to, že z odůvodnění napadeného rozsudku je jednoznačně a srozumitelně patrno, co a proč krajský soud o žalobních tvrzeních usoudil.

Následně se žalovaný vyjadřuje k námitce porušení právních předpisů při vedení přestupkového řízení, kdy správní orgán nevedl společné řízení podle § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, ačkoli tato povinnost v případě více spáchaných skutků jednoho pachatele z daného ustanovení vyplývá. Uvádí, že správní orgán I. stupně sice mohl vedle předmětného přestupku stíhat i jednání jiné (překročení rychlosti), nicméně o tomto jednání nebylo řízení vůbec vedeno, a proto poukaz na nedodržení postupu podle § 57 odst. 1 zákona o přestupcích je zcela nepřípadný. Skutečností, že správní orgán I. stupně učinil předmětem řízení pouze předmětný přestupek, nemohl být stěžovatel jakkoli zkrácen na svých právech.

Závěrem se žalovaný zabývá námitkou odkazu na metodický pokyn Nejvyššího státního zastupitelství, přičemž podotýká, že z něj několikrát citoval pouze na podporu svých argumentů, které podrobně rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí. Tento pokyn nebyl použit ani jako právní předpis ani jako podklad rozhodnutí, proto je rovněž nepřípadná námitka toho, že s ním nebyl stěžovatel řádně seznámen. Vzhledem k tomu, že má žalovaný za to, že napadený rozsudek krajského soudu netrpí stěžovatelem v kasační stížnosti uplatňovanými vadami, navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Při rozhodování vycházel zdejší soud z následujících podstatných skutečností, které vyplynuly z obsahu předloženého správního a soudního spisu. Dne 1. 7. 2008 kolem 14.20 hod. stěžovatel řídil v Brně po pozemní komunikaci ulice Líšeňské výše uvedený motocykl, přičemž byl z důvodu překročení povolené rychlosti zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR. Při kontrole bylo lustrací zjištěno, že stěžovatel má platnou blokaci řidičského oprávnění. Následným šetřením bylo zjištěno, že Okresní soud Brno – venkov vydal rozhodnutí ze dne 22. 3. 2007, sp. zn. 1T 56/2007, mimo jiné o zákazu činnosti řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu jednoho roku. Zákaz platil od 17. 4. 2007 do 17. 4. 2008. Stěžovatel však po dobu zákazu řízení motorových vozidel neodevzdal svůj řidičský průkaz a ani po skončení trestu si o jeho vrácení nepožádal. V evidenci proto zůstal záznam o platné blokaci jeho řidičského oprávnění. Po vyhodnocení stěžovatelova jednání orgány činnými v trestním řízení,

že se v daném případě nejedná o trestný čin podle § 180d trestního zákona, vedl přestupkové řízení správní orgán I. stupně, který rozhodl, že stěžovatel uvedeným jednáním porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, čímž se dopustil přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, tj. řídil motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, a proto mu uložil podle § 22 odst. 4 v souladu s § 11 a § 12 téhož zákona pokutu v částce 25 000 Kč a zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, v němž namítal, že svým jednáním nenaplnil formální a materiální znaky předmětného přestupku. Stěžovatel naplnil formální znaky trestného činu podle § 180d trestního zákona, tj. řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění, nicméně nenaplnil materiální znak společenské nebezpečnosti. Formální znaky přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích však nenaplnil, neboť tato skutková podstata se vztahuje na případy, kdy účastník silničního provozu řídí vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění. Stěžovatel uvedl, že tato skutková podstata se nevztahuje na případy, kdy by řidič vůbec neměl řidičské oprávnění jako takové. Z tohoto důvodu lze dle stěžovatele na daný případ aplikovat maximálně skutkovou podstatu § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích. Dále upozornil na to, že správní orgán I. stupně postupoval v rozporu s § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, neboť se v řízení vůbec nezabýval přestupkem podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona a v tomto rozsahu řízení vůbec nevedl. Žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, v níž uplatňoval totožné námitky, které pouze rozvedl. Krajský soud jeho argumentaci nepřisvědčil a žalobu zamítl. Proti jeho rozhodnutí podal stěžovatel nyní projednávanou kasační stížnost.

Nejdříve se zdejší soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. To proto, že již samotná nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu by byla důvodem pro jeho zrušení a vrácení mu věci k dalšímu řízení (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS). Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že tvrzení krajského soudu, že v souzené věci bylo provedenými důkazy najisto prokázáno, že se svým jednáním předmětného přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích dopustil, je nepřezkoumatelné, neboť z něj není vůbec zřejmé, ze kterých provedených důkazů toto vyplývá a proč krajský soud považoval argumentaci stěžovatele za lichou a kusou. Má za to, že to vyplývá pouze z odůvodnění judikátu Nejvyššího správního soudu v jiné věci, jenž byl v podstatné části bez dalšího přejat jako odůvodnění napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu, zda vyhovuje kritériím přezkoumatelnosti, jak byla uvedena např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS, nebo rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaném pod č. 689/2005 Sb. NSS. Neshledal přitom tvrzení stěžovatele důvodným. K námitce týkající se důkazů zdejší soud konstatuje, že sporné bylo v

daném případě posouzení právní otázky, nikoli otázky skutkové. Otázku skutkového stavu věci stěžovatel během celého řízení nijak nezpochybňoval. Rozporoval pouze výklad ustanovení § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Pokud tedy krajský soud dospěl k závěru, že jednání stěžovatele je na základě zjištění vyplývajících ze spisového materiálu prokázané, neshledal zdejší soud za takového stavu věci na závěru krajského soudu o dostatku důkazů prokazujících stěžovatelovo jednání žádné pochybení. Nejvyšší správní soud přitom přezkoumal, zda závěry správních orgánů, jakož i krajského soudu, korespondují s obsahem spisového materiálu, a zjistil, že tomu tak je. Následně zdejší soud svou pozornost věnoval přezkoumatelnosti odůvodnění rozhodnutí krajského soudu týkající se posouzení právní otázky. Přitom zdejší soud zjistil, že napadený rozsudek krajský soud opřel o dostatek důvodů a řádně vysvětlil, na základě čeho ke svým závěrům dospěl, jeho argumentace je logická a odpovídající věci. Se všemi uplatněnými námitkami se krajský soud řádně vypořádal. Z odůvodnění napadeného rozsudku jasně vyplývá, z jakých skutečností při rozhodování krajský soud vycházel a jakými úvahami se při posuzování právní otázky řídil. Ostatně již ze skutečnosti, že sám stěžovatel s názorem krajského soudu polemizuje, je jasným signálem toho, že v napadeném rozsudku důvody rozhodnutí absentovat nemohou. Zdejší soud tak neshledal stěžovatelem tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Pokud krajský soud citoval z judikátu Nejvyššího správního soudu v jiné věci a názory v něm uvedené převzal pro rozhodování v nyní posuzovaném případě, ani na takovém postupu zdejší soud neshledal žádné pochybení. Z kontextu celého rozsudku je totiž zřejmé, které jeho úvahy jej vedly k zamítnutí žaloby. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek rovněž ve smyslu nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS), a shledal, že ani tou rozsudek krajského soudu netrpí. Z napadeného rozsudku lze totiž jednoznačně rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, jak bylo rozhodnuto a o jaké věci, kdo jsou účastníci řízení, kdo byl rozhodnutím zavázán, apod. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k meritornímu posouzení věci.

Podstatou sporu je výklad ustanovení § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, otázka naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku jednáním stěžovatele, a s tím související námitka rozdílnosti skutkové podstaty trestného činu podle § 180d trestního zákona a předmětného přestupku. Nejdříve se proto zdejší soud zabýval námitkou rozdílnosti těchto dvou skutkových podstat. Podle § 180d trestního zákona *kdo řídí motorové vozidlo, ačkoliv není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle zvláštního zákona, bude potrestán trestem odnětí svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.* Podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích *se přestupku dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění*. Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že by tyto skutkové podstaty byly rozdílné. Obě tyto skutkové podstaty předpokládají postih za jednání spočívající v řízení motorového vozidla, aniž by byl

řidič držitelem řidičského oprávnění, ať už jako takového, nebo jen příslušné skupiny řidičského oprávnění. Rozdíl mezi oběma delikty pak spočívá jen ve stupni jejich nebezpečnosti pro společnost, tedy ve stránce materiální. Formální znaky skutkových podstat jsou totožné. Na tom nic nemění ani to, že v případě přestupku zákonodárce zvolil pro popis skutkové podstaty slovního spojení „není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění“. Toto spojení totiž vymezuje nejen jednání, kdy účastník silničního provozu řídí vozidlo, k němuž nemá příslušné řidičské oprávnění, ačkoli k jinému vozidlu již držitelem příslušného oprávnění je, ale zahrnuje také situace, kdy účastník silničního provozu řídí motorové vozidlo bez jakéhokoli řidičského oprávnění. Z logiky věci totiž vyplývá, že řídí-li řidič určité vozidlo bez příslušné skupiny řidičského oprávnění, řídí toto vozidlo bez příslušného řidičského oprávnění. Je tedy patrno, že předmětná skutková podstata trestného činu i předmětného přestupku je, ačkoli odlišně jazykově vyjádřená, významově totožná. Tento závěr potvrzuje rovněž usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1529/2008, na které žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vhodně poukazuje. Rozdíl mezi oběma delikty spáchanými v úmyslné formě spočívá jen ve stupni jejich nebezpečnosti pro společnost. „*O trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d trestného zákona jde za předpokladu, že stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je vyšší než nepatrný (§ 3 odst. 2 trestního zákona), zatímco v případě, když je stupeň nebezpečnosti činu pro společnost jen nepatrný, jedná se o přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1. zákona o přestupcích*“. Pokud tedy orgány činné v trestním řízení neshledaly výše popsané jednání stěžovatele za vykazující společenskou nebezpečnost dosahující intenzity trestného činu, postupoval správní orgán I. stupně zcela správně, pokud v takovém případě přistoupil k zahájení řízení ve věci přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Argumentaci stěžovatele, že jeho jednání naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, nikoli však předmětného přestupku, nelze přisvědčit.

Ve světle právě uvedeného je tedy nutno § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích vykládat tak, že tento přestupek spáchá ten, kdo řídí motorové vozidlo bez oprávnění k jeho řízení. V daném případě byl stěžovatel uznán vinným z předmětného přestupku, neboť řídil motorové vozidlo, ačkoli měl v evidenci řidičských průkazů dosud platnou blokaci řidičského průkazu v souvislosti s dříve uloženým trestem zákazu řízení motorového vozidla na dobu jednoho roku. Po uložení trestu mu byla v evidenci vyznačena blokace řidičského průkazu. Stěžovatel nesplnil nejen svou povinnost v souladu s § 94a zákona o silničním provozu, v souvislosti s jeho § 113, řidičský průkaz odevzdat příslušnému úřadu do pěti dnů od nabytí právní moci rozsudku, kterým mu byl trest uložen, nesplnil ani svou povinnost po skončení tohoto trestu znovu zažádat o vrácení řidičského průkazu podle § 102 téhož zákona. Na základě toho mu tak nebyla po skončení předmětného trestu v evidenci odstraněna blokace řidičského průkazu. Pokud pak stěžovatel za takového stavu věci řídil motorové vozidlo, řídil jej bez příslušného

řidičského oprávnění, a naplnil tak znaky skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Na tom nic nemění ani skutečnost, že k tomuto jednání došlo již po skončení předmětného trestu zákazu činnosti. Je tomu tak proto, že vrácení řidičského průkazu podle § 102 zákona o silničním provozu je výsledkem samostatného řízení, v němž správní orgány rozhodnou o vrácení řidičského průkazu, čímž de facto potvrdí, že je řidič stále způsobilý k tomu, aby byl držitelem příslušného oprávnění. Pokud tedy stěžovatel řídil, aniž by správní orgány o vrácení jeho řidičského průkazu rozhodly, nelze než konstatovat, že se tak dopustil přestupku řízení vozidla bez příslušné skupiny či podskupiny řidičského oprávnění. Tuto skutečnost nemůže zvrátit ani tvrzení stěžovatele, že ho nikdo o povinnosti řidičský průkaz odevzdat nepoučil, z čehož usuzuje nedostatek dalšího znaku skutkové podstaty - zavinění. V takovém případě dle stěžovatele nelze aplikovat zásadu *ignorantia iuris neminem excusat (nocet)*. Nejvyšší správní soud je však stejného názoru jako krajský soud, že tato skutečnost, navíc pouze tvrzená a nikoli prokázaná (přičemž za prokázání nelze dle zdejšího soudu považovat skutečnost, že stěžovatel nebyl o této skutečnosti výslovně poučen v rozsudku Okresního soudu Brno - venkov), nemůže způsobit vyvinění stěžovatele ze spáchání předmětného přestupku. Nerespektování povinnosti vyplývající ze zákona, na základě níž se de facto stěžovatel dopustil protiprávního jednání podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, nelze prominout. Stejně tak Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit argumentaci, že výše uvedenou zásadu nelze aplikovat také z důvodu, že stěžovatel byl na základě hovoru s úředníkem příslušného úřadu ujištěn, že po skončení sankce zákazu činnosti může nadále motorové vozidlo řídit. Rovněž toto, navíc opět ničím nepodložené tvrzení, nemůže mít vliv na nesplnění zákonem stanovené povinnosti. Ani námitce, že by se touto skutečností nikdo nezabýval, nelze přisvědčit. Jak žalovaný, tak krajský soud se ve svých rozhodnutích k dané námitce vyjádřily, přičemž stejně jako zdejší soud konstatovaly její nepřípadnost. Ze všech výše uvedených důvodů zdejší soud námitce stěžovatele o nenaplnění skutkové podstaty předmětného přestupku nepřisvědčil.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že krajský soud vycházel při posuzování věci ze zrušeného právního předpisu, tj. ze zákona č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, kdy měl zřejmě na mysli vyhlášku Ministerstva vnitra o řidičských průkazech, která byla zrušena vyhláškou Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů. Stejně tak upozorňuje na nesprávný odkaz krajského soudu na § 29 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, který neřeší problematiku přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, ale přestupky na úseku zdravotnictví. Co se týká námitky citace zrušeného právního předpisu, zdejší soud je nucen dát stěžovateli za pravdu. Krajský soud skutečně při výčtu ustanovení, ze kterých při svém rozhodování vycházel, citoval § 12 odst. 1 vyhlášky č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, podle kterého *držitel řidičského průkazu je povinen náležitě opatrovat řidičský průkaz a vložku s ním vydanou, musí je mít při řízení motorového vozidla u sebe a na požádání*

je předložit dopravnímu orgánu. Tato vyhláška však byla zrušena vyhláškou Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, s účinností ode dne 31. 1. 2001. V době spáchání přestupku tak již ustanovení, na které krajský soud poukazoval, neplatilo. Přestože se krajský soud dopustil pochybení, Nejvyšší správní soud však neshledal, že by mělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Je tomu tak proto, že krajský soud při posuzování právní otázky vycházel především z platných a účinných ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, podle kterého *řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81,* a § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, podle kterého *přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění*, na základě nichž byl stěžovatel také uznán vinným ze spáchání přestupku. Citace předmětné vyhlášky pouze doplňuje a rozvíjí povinnost zakotvenou v § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Již zrušené ustanovení vyhlášky nebylo pro posouzení skutkových či právních otázek stěžejní. Pro úplnost Nejvyšší správní soud doplňuje, že povinnost mít u sebe při řízení motorového vozidla řidičský průkaz, který je řidič na výzvu policisty povinen předložit policistovi ke kontrole, byla v rozhodné době zakotvena v § 6 odst. 8 a 12 zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu, že i přes odkaz na ustanovení právního předpisu, který na věc již nedopadal, by byl výsledek řízení při absenci tohoto odkazu či při užití odpovídajícího ustanovení tentýž, pochybení krajského soudu nemělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Proto Nejvyšší správní soud nepřistoupil ke zrušení napadeného rozsudku (k tomu srovnej usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87, publikované pod č. 1926/2009 Sb. NSS).

Ve vztahu k nesprávnému odkazu na § 29 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích Nejvyšší správní soud podotýká, že z kontextu celého rozsudku krajského soudu je zřejmé, že v tomto případě se krajský soud dopustil pouze zcela formální chyby, kdy jde o chybu v psaní, neboť v ostatních částech rozsudku již správně zmiňuje § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, o který se ve věci jedná a na který nepochybně zamýšlel krajský soud i v případě, na který stěžovatel poukazuje, odkázat. Rovněž toto pochybení nemůže mít jakýkoli vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu. Této námitce stěžovatele proto zdejší soud nevyhověl.

Důvodnou zdejší soud neshledal ani námitku, ve které stěžovatel poukazuje na to, že žalovaný i krajský soud při rozhodování předmětné věci nesprávně vycházely z metodické příručky Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 8. 10. 2008, týkající se postupu státních zástupců ve věcech trestných činů v silniční dopravě, když se v dané věci jednalo o přestupek. Nejvyšší správní soud přezkoumal odůvodnění rozhodnutí žalovaného i krajského soudu ve vztahu k této námitce a dospěl k závěru, že krajský soud na předmětný pokyn poukázal pouze podpůrně v souvislosti s výkladem § 94a zákona o silničním provozu, který stanoví povinnost odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou

působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o uložení trestu soudem nebo uložení sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel příslušným správním úřadem. Na toto ustanovení krajský soud odkázal v souvislosti s porušením povinnosti, na základě níž následně došlo ke spáchání předmětného přestupku. Z daného je tedy patrno, že krajský soud, jakož i žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, přestože se v daném případě jednalo o posuzování spáchání přestupku, zcela relevantně odkázaly na předmětný pokyn Nejvyššího státního zastupitelství, který se týkal výkladu ustanovení plně dopadajícího na danou věc.

Za lichou je nutno považovat také námitku stěžovatele, že neměl možnost se s metodickým pokynem jako podkladem rozhodnutí seznámit. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že metodické pokyny jsou vydávány jako pomůcky obsahující především výklad pojmů obsažených v právních předpisech. Cílem metodických pokynů (návodů) pak obvykle bývá sjednocování postupů při provádění jednotlivých právních předpisů. Metodické pokyny nelze považovat za podklady ve smyslu § 36 s. ř., se kterými je nutno účastníky řízení seznamovat. Za podklady rozhodnutí se považují zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Metodické pokyny mají v rozhodovací činnosti správních orgánů pouze roli interpretačního vodítka pro výklad právních předpisů, ze kterých při svém rozhodování vycházejí. Ztotožnil-li se krajský soud s obsahem předmětného metodického pokynu a při svém rozhodování z něj na podporu svých závěrů vycházel, nespatřuje v tom Nejvyšší správní soud žádného pochybení. Namítá-li stěžovatel, že krajský soud na stanovisko v příručce (metodickém pokynu) odkázal, aniž by přinesl vlastní právní argumentaci, Nejvyšší správní soud s takovým tvrzením nesouhlasí. Naopak z napadeného rozsudku krajského soudu je patrno, že předmětný metodický pokyn použil na podporu svých tvrzení o nutnosti splnění povinnosti odevzdat řidičský průkaz po právní moci rozhodnutí soudu, kterým je uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorového vozidla, kterou stěžovatel nesplnil. Tato skutečnost ostatně vyplývá i z textu rozsudku, kdy krajský soud svou argumentaci doplňuje slovy, že tvrzení stěžovatele o pouhém opomenutí vyřízení administrativního opatření v odevzdání řidičského průkazu následkem uložení trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel jsou „mylná a vyvratitelná i citovaným metodickým návodem“.

K námitce nepřiměřenosti uložené sankce v rámci správně právní odpovědnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09, dostupný na http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx, v němž se Ústavní soud zabýval ústavností § 22 odst. 4 zákona o přestupcích (ve znění do 31. 7. 2011), který stanovil, že pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let se uloží za přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h),

který byl v tomto znění rovněž aplikován v nyní projednávané věci. Ústavní soud dospěl k závěru, že v případě předmětného ustanovení nebyl zjištěn žádný rozpor s ústavním pořádkem, nebyly překročeny žádné ústavněprávní limity, a to ani s ohledem na trest, který bylo možno uložit za trestný čin podle § 180d trestního zákona ve znění platném do 31. 12. 2009. Námitku nepřiměřenosti sankce proto zdejší soud vázán názorem Ústavního soudu považuje za nedůvodnou.

Závěrem zdejší soud posuzoval námitku nezákonného vedení správního řízení, když dle tvrzení stěžovatele správní orgán I. stupně nepostupoval podle § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, a vedl řízení pouze ve věci přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, ačkoli je ze spisu patrno, že se stěžovatel měl dopustit i dalšího přestupku, tj. překročení povolené rychlosti.

Z ustanovení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích vyplývá, že *jestliže se pachatel dopustil více přestupků, které je příslušný projednávat týž orgán, projednávají se tyto přestupky ve společném řízení.* Účelem tohoto ustanovení je naplnění zásady ekonomie a rychlosti řízení, jak vyplývá z § 6 s. ř., ale především naplnění § 12 odst. 2 téhož zákona, podle kterého *za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Zákaz činnosti lze uložit, jestliže ho lze uložit za některý z těchto přestupků*. Toto ustanovení pro účely trestání sbíhajících se přestupků zakotvuje princip absorpce, kdy správní orgán při rozhodování musí vzájemně posuzovat veškeré související trestní sazby, a při ukládání sankce mít na paměti, že přísnější trest pohlcuje trest mírnější. Z daného je patrno, že toto ustanovení je nutno aplikovat v případě souběhu více přestupků, které projednává tentýž správní orgán. Nejvyšší správní soud však zjistil, že ze spisového materiálu je sice zřejmé, že stěžovatel byl kontrolován policejní hlídkou z důvodu překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci, nicméně z něj není patrno, že by tento přestupek byl vůbec správním orgánem I. stupně projednáván. Ani stěžovatel nedokládá, že by bylo ve vztahu k tomuto jednání zahájeno přestupkové řízení či dokonce vydáno rozhodnutí. Za takového stavu věci se proto nemohly správní orgány dopustit porušení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, neboť k jeho porušení může dojít za situace, kdy správní orgán již vede více jednotlivých řízení o více sbíhajících se přestupcích. Pokud stěžovatel spatřuje porušení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích již v samotné skutečnosti, že jeho jednání spočívající v řízení motorového vozidla rychlostí 66 km/h na úseku s maximální povolenou rychlostí 50 km/h nebylo vůbec projednáváno, nelze tomuto názoru přisvědčit. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že tím, že nebyl přestupek překročení rychlosti vůbec projednán, tím pádem ani ve společném řízení o přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích, nemohlo dojít k porušení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích, navíc tak nemohlo dojít ani k žádnému zkrácení stěžovatelových práv. Z judikatury Nejvyššího správního soudu navíc vyplývá, že samotné porušení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích nelze považovat za takovou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu. K pochybení, které by vliv na zákonnost

správního rozhodnutí mělo, dojde v případě, kdy se správní orgány na základě porušení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích dopustí zároveň jiného porušení práv účastníka, především porušení výše uvedené zásady absorpční (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009 - 62, publikovaný pod č. 2248/2011 Sb. NSS). V nyní projednávaném případě však k žádnému porušení práv stěžovatele z důvodu nezahájení řízení o druhém přestupku nedošlo. Rozhodnutí správních orgánů tvrzenou nezákonností z výše uvedeného důvodu netrpí. Nejvyšší správní soud tak rovněž tuto námitku shledal nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu